

**ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Δ' ΤΑΞΗΣ
ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 2 ΙΟΥΝΙΟΥ 2006
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ: ΙΣΤΟΡΙΑ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

- A.1.1. α.** Από το σχολικό βιβλίο, κεφ. Β11, σελ. 41:
Με τον όρο Τανζιμάτ περιγράφεται μια μεγάλη περίοδος μεταρρυθμιστικών προσπαθειών στην Οθωμανική Αυτοκρατορία. Ως πλέον σημαντική στιγμή της προσπάθειας αυτής θεωρείται η έκδοση ενός « Χαττ-ι Χουμαγιούν» (Αυτοκρατορική Γραφή) από τον Σουλτάνο στην Κων/λη. Οι μεταρρυθμίσεις αυτές που έγιναν υπό την πίεση των Ευρωπαϊκών Δυνάμεων την επαύριο του Κριμαϊκού Πολέμου (1856), εξασφάλιζαν την ισότητα ανάμεσα στις θρησκευτικές ομάδες της αυτοκρατορίας και κατά συνέπεια ενίσχυαν την οικονομική, κοινωνική και πολιτική θέση των χριστιανών και ιδιαίτερα των Ελλήνων.
- β.** Από το σχολ. βιβλίο, κεφ. Γ2, σελ. 48:
Μεγάλη πολυεθνική εργατική οργάνωση της πόλης της Θεσσαλονίκης (μιας πόλης με σημαντικό - για τα μέτρα της περιοχής - βιομηχανικό υπόβαθρο και με κασμοπολιτικό χαρακτήρα) με πρωτεργάτες σοσιαλιστές από την ανοικτή σε νέες ιδέες εβραϊκή κοινότητα της πόλης που αποτέλεσε σημαντικό δίαυλο για τη διάδοση σοσιαλιστικής και εργατικής ιδεολογίας στην Ελλάδα.
- γ.** Από το σχολ. βιβλίο, κεφ. Γ3, σελ. 88-89:
Μυστική ένωση στρατιωτικών που προχώρησε σε κίνημα στο Γουδί στις 15-8-1909 με αιτήματα που αφορούσαν μεταρρυθμίσεις στο στρατό, τη διοίκηση, τη δικαιοσύνη, την εκπαίδευση και τη δημοσιονομική πολιτική. Δεν εγκαθίδρυσε δικτατορία αλλά προώθησε τα αιτήματά του μέσω της Βουλής.
- A.1.2. 1** → -
2 → γ
3 → -
4 → δ
5 → α
6 → ε
7 → β
- A.2.1.** Σχολ. βιβλίο, κεφ. Β9, σελ. 38-39, από: «Η αλλαγή των ρυθμών... να ολοκληρωθούν».
- A.2.2.** Σχολ. βιβλίο, κεφ. Γ2, με τον τίτλο «Η αγροτική αποκατάσταση», σελ. 158-159, από: «Η αγροτική αποκατάσταση... η Αγροτική Τράπεζα».

ΘΕΜΑ Β1

Στο ερώτημα αυτό χρειαζόταν συνδυασμός γνώσεων από το σχολ. βιβλίο, κεφ. Γ1 με τον τίτλο «Η εδραίωση του δικομματισμού», σελ. 82-83, με στοιχεία της πηγής που δινόταν.

Συγκεκριμένα έπρεπε να επισημανθούν:

Για το α' υποερώτημα:

- Από το σχολ. βιβλίο, κεφ. Γ1, σελ. 82, από: «Το τρικουπικό κόμμα... της χώρας».
 - Συγκρότηση κράτους δικαίου
 - Εξορθολογισμό διοίκησης, κυρίως με τον καθορισμό των προσόντων των δημοσίων υπαλλήλων, ώστε να περιοριστεί η ευνοιοκρατία.
 - Ανάπτυξη της οικονομίας [«το κράτος χρειαζόταν οικονομική ανόρθωση»] και κυρίως ενίσχυση της γεωργίας
 - Βελτίωση της άμυνας [«πριν γίνει λόγος για εμπλοκή σε αλυτρωτικές περιπέτειες», «και να εκσυγχρονίσει το στρατό και το ναυτικό»] και της υποδομής [«επεδίωξε να καταστήσει της χώρα διεθνώς αξιόπιστη... να βελτιώσει τις επικοινωνίες»] κατά κύριο λόγο του συγκοινωνιακού δικτύου της χώρας [«με την κατασκευή σιδηροδρόμων και τη διάνοξη του Ισθμού της Κορίνθου»].
- Κλείνοντας τα α' υποερώτημα έπρεπε να αναφερθεί και ο τρόπος υλοποίησης:
 - Οργανωτικές μεταβολές και βελτίωση των οικονομικών του κράτους με αύξηση φόρων και σύναψη δανείων.
 - Παροχή κινήτρων στην ιδιωτική πρωτοβουλία. αφού στην πηγή γίνεται αναφορά για τη δυσκολία στην υλοποίηση του εγχειρήματος του Τρικούπη [«Ωστόσο ένα τέτοιο πρόγραμμα ήταν διαπανηρά»].

Για το β' υποερώτημα:

- Από το σχολ. βιβλίο, κεφ. Γ1, σελ. 83 σε ότι αφορά μόνο τις απόψεις του Θ. Δηλιγιάννη στους τομείς που ζητούνται:
Αρχικά ως εισαγωγή η αναφορά της πηγής [«Αυτό πρόσφερε εύκολο στόχο... του Τρικούπη»] για να τονιστεί:
 - Η δημαγωγική πολιτική του δημοφιλούς Δηλιγιάννη.
 - Η αντίθεσή του σε οτιδήποτε υποστήριζε ο Τρικούπης.
 - Η επιδεικτική λαϊκιστική ρητορεία τουΚαι εν συνέχεια οι θέσεις του από το σχολ. βιβλίο:
 - Δεν αποδεχόταν το χωρισμό των εξουσιών και στόχευε στο συγκεντρωτισμό και τον έλεγχο τους από το κόμμα.
 - Προέβαλλε το αίτημα της κοινωνικής δικαιοσύνης με μείωση φόρων και παροχή ευκαιριών στους προστατευόμενούς του.
 - Προσπάθησε, χωρίς να το κατορθώσει, να χορηγήσει γη στους αγρότες και έλαβε μέτρα για τη βελτίωση της θέσης τους.
 - Επέκρινε το κοινωνικό κόστος τους εκσυγχρονισμού και υποστήριζε ένα κράτος κοινωνικής αλληλεγγύης.
 - Απεχθανόταν το τυχοδιωκτικό χρηματιστικό κεφάλαιο και υποστήριζε μια αργή οικονομική ανάπτυξη βασισμένη σε παραδοσιακές παραγωγικές δραστηριότητες.

ΘΕΜΑ Β2

Για το ερώτημα αυτό χρειαζόταν συνδυασμός γνώσεων από το σχολ. βιβλίο, κεφ. Β3 με τον τίτλο: «Η σύμβαση της Λοζάνης και η ανταλλαγή πληθυσμών», σελ. 151-154, με στοιχεία των πηγών που δίνονταν. Συγκεκριμένα:

• **Για το α' υποερώτημα:**

- Από σχολ. βιβλίο κεφ. Β3, σελ. 151-152, από: «Στις 24 Ιουλίου 1923... της Δυτ. Θράκης».
- Από την πηγή Α', η εισαγωγή της και το άρθρο 1.

• **Για το β' υποερώτημα:**

- Από σχολ. βιβλίο κεφ. Β3, σελ. 152, από: «Οι ανταλλάξιμοι... Μικτή Επιτροπή Ανταλλαγής».

• **Για το γ' υποερώτημα:**

- Από σχολ. βιβλίο κεφ. Β3, σελ. 153, από: «Όταν έγινε γνωστή... του ελληνικού κράτους».
- Από την πηγή Β' τα εξής σημεία που αποτελούν τα επιχειρήματά τους για να διατρανώσουν την αντίθεσή τους:
 - «Θεωρούν ότι η Ανταλλαγή των Ελληνικών πληθυσμών της Τουρκίας που ανέρχονται σε 1.200.000 απέναντι σε 300.000 μουσουλμάνους της Ελλάδας».
 - «Πλήττει καιρία την παγκόσμια συνείδηση και ηθική».
 - «Αντίθετα προς τα ιερότερα δικαιώματα του ανθρώπου, της ελευθερίας και της ιδιοκτησίας».
 - «Νέα και κεκαλυμμένη μορφή αναγκαστικού εκπατρισμού και αναγκαστικής απαλλοτριώσης... παρά την θέληση των πληθυσμών».
 - «Οι ελληνικοί πληθυσμοί της Μ. Ασίας αυτόχθονες από πανάρχαιους χρόνους στη γη που κατοικούσαν».
 - «Δεν μετανάστευσαν με τη θέλησή τους αλλά εκδιώχθηκαν από τις εστίες τους αντιμετωπίζοντας το φάσμα της σφαγής».